

PAMÁTKA ROKU 2013

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska (SHS ČMS) vyhlásilo na tiskové konferenci 11. dubna 2013, která se konala na Ministerstvu kultury, novou soutěž s názvem **Památka roku 2013**¹⁾, jejímiž partnery jsou Národní památkový ústav a Ústav územního rozvoje. **Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska** je dobrovolnou zájmovou, nestranickou a nevládní organizací sdružující především historické obce nebo jejich části, na jejichž území jsou zachovány významné kulturní hodnoty, zejména nemovité památky. Sdružení vzniklo z iniciativy měst v listopadu roku 1990 a k 1. lednu 2014 má celkem 213 členů (z toho 9 přidružených).

Činnost Sdružení se soustřeďuje na uchování, ochranu a trvalou využitelnost našeho kulturního dědictví. K dosažení tohoto cíle, a tím i naplnění účelu existence Sdružení zejména:

- popularizuje, zveřejňuje a propaguje význam, souvislosti a problémy kulturního dědictví;
- pořádá veřejnosti přístupné semináře, odborné konference, výstavy apod.;
- uplatňuje specifické problémy historických sídel při úpravě či tvorbě právních norem;
- spolupracuje s organizacemi a institucemi s posláním shodným s jeho cíli, které působí v České republice i v zahraničí.

Hlavním cílem soutěže je především na památku upozornit, ale také je finančně podpořit.

Cena je udělována za nejlepší projekt a realizaci obnovy nemovité kulturní památky, budovy nebo souboru staveb, které mají významné památkové, architektonické nebo urbanistické hodnoty, a které jsou nositeli specifického charakteru prostředí. Hodnoceny mohou být například zámek, hrad, klášter, jejich areál, kostel, palác, radnice, divadlo, obytná stavba, charakteristická část zástavby, vojenský nebo zemědělský brownfield, veřejný prostor, park apod.

Aby památka mohla být do soutěže přihlášená, musí splňovat následující podmínky:

- realizace obnovy objektu musí být dokončena v hodnoceném roce;
- vlastník nebo jím pověřená osoba musí podat písemnou přihlášku.

Přihlášky do soutěže za loňský rok bylo nutné zaslat do letošního 10. ledna.

V tomto termínu bylo celkem do soutěže podáno 44 přihlášek ze 13 krajů. Během měsíce ledna a února se uskutečnilo 13 krajských sekcí, kterých se zúčastnili zástupci jak členských měst Sdružení, tak partnerů soutěže.

Z každého kraje pak do celostátního kola postoupila jedna přihláška.

Vítězové krajských kol soutěže:

- Jihočeský kraj: **Čkyně – synagoga**
- Jihomoravský kraj: **Vanovice – českoobrátský kostel**
- Karlovarský kraj: **Teplá – radnice**
- Královéhradecký kraj: **Rokytnice – sýpka – muzeum**
- Liberecký kraj: **Pertoltice – venkovská usedlost**
- Moravskoslezský kraj: **Štramberk – kostel sv. Kateřiny**
- Pardubický kraj: **Dašice – fara**
- Plzeňský kraj: **Klatovy – hřbitovní kaple sv. Michaela**
- Praha: **MČ Praha 2 – Havlíčkovy sady**
- Středočeský kraj: **Benátky nad Jizerou – zámek**
- Ústecký kraj: **Terezín – jízďárna**
- Vysočina: **Třebíč – zámek**
- Zlínský kraj: **Uherské Hradiště – kostel nanebevzetí Panny Marie**

Celostátní hodnocení proběhlo 21. února 2014. Členové hodnotitelské komise se dohodli, že hlasování bude tajné a všichni krajszí vítězové budou v dubnu pozváni na konferenci Sdružení do Písku, kde proběhne slavnostní vyhodnocení.

Dle statutu soutěže byly hodnoceny:

- Kvalita projektu:
 - Projekt obnovy byl vypracován na základě dostatečných průzkumů připadajících v úvahu pro daný typ objektu (např. stavebně historický průzkum, inventarizace prvků, restaurátorský průzkum, dendrochronologie, měření mikroklimatu).
 - Projekt zvyrazňuje památkovou, architektonickou nebo urbanistickou hodnotu objektu nebo souboru, včetně hodnot interiéru, podporuje jejich autenticitu a integritu. Přispívá k posílení jedinečného charakteru prostředí. Nové úpravy omezuje na nezbytnou míru, vložené konstrukce mají vhodné architektonické řešení.
 - Projekt navrhuje vhodné využití objektu, které přispívá k oživení okolního prostředí.
- Kvalita realizace:
 - Obnova se vyznačuje vysokou kvalitou stavebních prací, vhodností použitých materiálů, kvalitou provedení povrchů a detailů, kvalitou restaurátorských prací, úrovní a charakterem výtvarných děl, případně prezentací archeologických nálezů.
 - Postup obnovy byl šetrný k prostředí, případně proběhlo vhodné postupné uvádění do provozu.
 - Vlastník má vhodný plán provozu.

Hodnotící komise projednala všechny přihlášky krajských vítězů a rozhodla o celkovém vítězi.

Slavnostní vyhodnocení a předání ceny proběhlo 3. dubna 2014 na konferenci Sdružení v Písku za účasti krajských vítězů, zástupců Ministerstva kultury, Národního památkového ústavu a Ministerstva pro místní rozvoj.

Cenu za nejlepší projekt a realizaci obnovy nemovité kulturní památky – titul Památka roku 2013 získal **Filiální kostel sv. Kateřiny s ohradní zdí ve Štramberku**, jehož vlastníkem je Římskokatolická farnost Štramberk.

1) Přesný název zní **Soutěž o cenu za nejlepší projekt a realizaci obnovy nemovité kulturní památky, budovy nebo souboru staveb – Památka roku 2013**.

Filiální kostel svaté Kateřiny s ohradní zdí ve Štamberku

Cena sestávala z trvalé pamětní desky s nápisem Památka roku 2013 k umístění u vítězného objektu a z finanční odměny vlastníkovi ve výši 100 000 Kč.

Všechny informace včetně přihlášek jsou prezentovány na webových stránkách Sdružení (www.historickasidla.cz), postupně též vycházejí v časopisu Veřejná správa.

Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska se chystá vyhlásit další ročník soutěže, tedy Památka roku 2014.

Předsednictvo Sdružení se již velmi intenzivně zabývalo přípravou druhého ročníku soutěže a na svém jednání v dubnu 2014 v Písku rozhodlo, že soutěž Památka roku 2014 bude mít dvě kategorie:

- 1. kategorie – tzv. menší (náklady na opravu do 2 mil. Kč bez DPH)
- 2. kategorie – tzv. velké (nad 2 mil. Kč bez DPH)

Vítěz první kategorie získá 50 000 Kč, vítěz kategorie druhé pak 100 000 Kč.

Vyhlášení dalšího ročníku proběhne 6. září 2014 na Národním zahájení Dnů evropského dědictví (NZ EHD) v Opavě.

Účastníci soutěže budou své přihlášky včetně fotografií nahrávat přímo na webové stránky Sdružení (www.historickasidla.cz). Přihláška bude navíc obsahovat čestné prohlášení vlastníka, že památka byla uvedena k užívání v daném hodnoceném roce. Hodnocení v krajích bude probíhat stejným způsobem jako v minulém ročníku – o krajském vítězi tedy rozhodne krajská sekce Sdružení.

Vyhlášení vítěze soutěže Památka roku 2014 proběhne v rámci sněmu Sdružení na jaře příštího roku.

Mgr. Květa Vitvarová
Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska